Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 24. sierpnia 1899.

Treść: № 163. Rozporządzenie, którem podaje się do wiadomości zrewidowany po raz drugi w myśl §. 14go, ustępu 6go, ustawy z dnia 28. grudnia 1887 o ubezpieczaniu robotników na wypadek przygody podział na klasy niebezpieczności przedsiębiorstw obowiązkowi ubezpieczenia robotników na wypadek przygody podlegających, jakoteż ustanowienie stóp procentowych dla tychże klas niebezpieczności.

163.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 23. sierpnia 1899,

którem podaje się do wiadomości zrewidowany po raz drugi w myśl §. 14go, ustęgu 6go ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888 o ubezpieczaniu robotników na wypadek przygody podział na klasy niebezpieczności przedsiebiorstw obowiązkowi ubezpieczenia robotników na wypadek przygody podlegających, jakoteż ustanowienie stóp procentowych dla tychże klas niebezpieczności.

Ustanowienie stóp procentowych dla klas niebezpieczności, rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 20. lipca 1894, Dz. u. p. Nr. 167 ogłoszone, jakoteż podział na klasy niebezpieczności przedsiębiorstw obowiązkowi ubezpieczania na wypadek przygody podlegających, temże rozporządzeniem przepisany, rozporządzeniami z dnia 10. listopada 1894, Dz. u. p. Nr. 216 i z dnia 16. grudnia 1896, Dz. u. p. Nr. 240 uzupełniony i zmieniony, uchylają się i na zasadzie wyniku drugiej rewizyi, dokonanej w mysł §. 14, ustępu 6 ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888 o ubezpieczaniu robotników na wypadek przygody wydaje się na ich miejsce po wysłuchaniu Rady przybocznej ubezpieczenia następujące postanowienia:

§. 1.

Poszczególne przedsiębiorstwa, obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek przygody podlegające, zaliczane być mają do klas niebezpieczności i stóp procentowych tychże klas niebezpieczności według przepisów w załączkach 1 i 2 zawartych i z zachowaniem zasad niżej podanych.

§. 2.

O ile przy podziałe na klasy niebezpieczności w jakimś tytule dla poszczególnych zakładów ubezpieczania robotników na wypadek przygody, ustanowione są klasy niebezpieczności różniące się od powszechnego ogólnego podziału, obowiązują takowe tylko w okręgach dotyczących zakładów.

Jeżeli przedsiębiorstwa podciągnąć nie można pod żaden tytuł oznaczony w podziale na klasy niebezpieczności, ponieważ przez to umieściłoby się takowe w tym samym rzędzie z przedsiębiorstwami całkiem innego rodzaju i oczywiście odmiennej niebezpieczności, należy takie przedsiębiorstwo zaliczyć do klasy niebezpieczności odpowiadającej mu według jego rodzaju i niebezpieczności.

§. 3

Za "przedsiębiorstwa nie używające motorów" uważać należy w duchu niniejszego rozporządzenia te, w których żadni ubezpieczeni robotnicy nie są zatrudniani w lokalach, gdzie znajdują się kotły parowe, przyrządy parowe (gotowalniki drzewa, szmat, suszarnie parowe itd.), machiny dostarczające siły, transmisye lub machiny robocze mechanicznie poruszane.

8. 4

Przedsiębiorstwa zalicza się do niższej Iub wyższej jak średniej stopy procentowej niebezpieczności odpowiedniej klasy niebezpieczności, w tym wypadku, jeśli w porównaniu z niebezpiecznością za normalną uważać się mającą, przyjąć trzeba zmniejszoną lub zwiększoną niebezpieczność.

Zmniejszenie się lub zwiększenie niebezpiecz-

ności należy przyjąć:

1. Gdy zachodzą oznaki przepisane pod tym względem w poszczególnych tytułach podziału na klasy niebezpieczności. W ogóle należy uważać bezpośrednie wprowadzanie w ruch machin zapomocą elektryczności (z pominięciem albo przynajmniej istotnem zmniejszeniem mechanicznych transmisyi) za okoliczność zmniejszającą niebezpieczność.

2. Jeżeli rodzaj klasyfikować się mającego przedsiębiorstwa różni się od zwykłego rodzaju przedsiębiorstw odpowiedniego tytułu w sposób wpływający istotnie na niebezpieczność albo gdy stan budowli przedsiębiorstwa i urządzeń przedsiębiorstwa, tudzież urządzenia dla zapobiegania przygodom i techniczne wykonywanie przedsiębiorstwa (ostatnie także ze względem na klasyfikacyę robotników do czynności ich obowiązkiem będących i na nadzór nad ruchem) są szczególniej dobre, względnie wadliwe.

Jeżeli w pewnem przedsiębiorstwie jedne okoliczności przemawiają za zmniejszeniem się niebezpieczności a drugie za zwiększeniem się niebezpieczności, rozważyć należy wzajemny do siebie stosunek jednych i drugich.

§. 5.

Przy zaliczaniu przedsiębiorstw do klas niebezpieczności i do stóp procentowych niebezpieczności należy postępować o ile możności w porozumieniu z c. k. inspektorani przemysłowymi (w przedsiębiorstwach podlegających nadzorowi władz górniczych, w porozumieniu z temi władzami) szczególnie wtedy, gdy zakład ubezpieczenia przyjmuje zwiększenie niebezpieczności albo gdy powątpiewa o takiem zmniejszeniu się niebezpieczności, jakie wywodzi przedsiębiorca przemysłowy.

§. 6.

Dla przedsiębiorstw w ten sposób urządzonych, że z głównem przedsiębiorstwem łączą się pewne przedsiębiorstwa poboczne w podziale na klasy niebezpieczności (załączka 2) w odnośnym tytule przedsiębiorstw nie uwzględnione, tudzież dla przedsiębiorstw, które w braku odnośnego przepisu w podziale na klasy niebezpieczności, nie mogą być klasyfikowane w całości, lecz których każda poszczególna część wymaga oddzielnej klasyfikacyi, oznaczać należy klase niebezpieczności i procent niebez-

pieczności zapomocą rachunku przepisanego w §. 7 dla "przedsiębiorstw mięszanych".

§. 7

Gdy chodzi o "przedsiębiorstwa mięszane" (§. 6), oznacza się najprzód według przepisu §§. 2 aż do 5 klasę niebezpieczności i procent niebezpieczności dla poszczególnych części przedsiębiorstwa a względnie dla przedsiębiorstw głównych i ubocznych i oznaczone stopy procentowe niebezpieczności mnoży się przez średnie sumy zarobków rocznych odnośnych części przedsiębiorstwa a względnie przedsiębiorstw głównych i pobocznych, sumę zaś tych iloczynów dzieli się przez ogólną sumę zarobków rocznych.

Liczba tym sposobem otrzymana przedstawia procent niebezpieczności, do którego zaliczyć należy

cale przedsiębiorstwo.

Jeżeli sum zarobkowych rocznych nie można z odpowiednią dokładnością ustalić, natenczas zamiast nich wziąć należy do wykonania powyższego rachunku odnośne ilości robotników, a mianowicie o ile zachodzą istotne różnice w średnim czasie pracy poszczególnych części odpowiednie ilości robotników cały czas pracujących, to jest, ilości robotników sprowadzone do 300dniowego czasu pracy. Robotników i urzędników przemysłowych, należących nie wyłącznie do jednej części przedsiębiorstwa lecz do wszystkich części wspólnie a względnie sumy ich zarobków należy strącić.

S. 8

Rachunku w §. 7 przepisanego nie stosuje się wtedy, gdy części przedsiębiorstwa są o tyle samodzielne, że każdą z nich uważać należy za oddzielne przedsiębiorstwo, tudzież wtedy, gdy jedna część przedsiębiorstwa wystawia na niebezpieczeństwo także robotników innych części przedsiębiorstwa, w skutek czego istnieje wspólne jednakowe niebezpieczeństwo.

W pierwszym przypadku, którego zajście przyjmuje się mianowicie wtedy, gdy poszczególne części przed-iębiorstwa mają oddzielne kierownictwo przemy-łowe i gdy w nich zarobki oddzielnie są rejestrowane, każdą część należy oddzielnie w katastrze przemy-łowym zapisać i klasyfikować.

Gdy kilku częściom przedsiębiorstwa zagraża wspólne niebezpieczeństwo, wszystkie te części przedsiębiorstwa należy zaliczyć do klasy niebezpieczności tej części przedsiębiorstwa, dla której przepisana jest najwyższa z odnośnych klas niebezpieczności.

S. 9.

klasyfikowane w całości, lecz których każda poszczególna część wymaga oddzielnej klasyfikacyi, oznaczać należy klasę niebezpieczności i procent niebezmięszanego przedsiębiorstwa, zajdą zmiany istotne, ustawy o ubezpieczeniu robotników na wypadek przygody do nowego oznaczenia klasy niebezpieczności i procentu niebezpieczności,

Zwyczajnie jednak nie należy za istotne zmiany uważać przemijających chwiejności w ilościach robotników lub takich zmian trwałych, które wypadek rachunkowy zmieniaja najwiecej o 2 procenta niebezpieczności.

§. 10.

Przedsiębiorcy przemysłowi obowiązani są udzielać zakładom ubezpieczania robotników na wypadek przygody, gdy tego zażądają, wyjaśnień co do sposobu wykonywania przemysłu, jakie są potrzebne celem zaliczenia onychże do klas niebezpieczności i stóp procentowych niebezpieczności w myśl niniejszego rozporządzenia.

W orzeczeniach, które stosownie do niniejszego rozporządzenia, zakłady ubezpieczenia robotników na wypadek przygody wydawać będą w przedmiocie zrewidowanego zaliczenia przedsiebiorstw ich zakresu do klas niebezpieczności i stóp procentowych niebezpieczności, podawać należy dokładnie właści-

natenczas przystąpić należy w myśl §§. 19 i 20 wy tytuł podziału na klasy niebezpieczności (załączka 2), który stanowił podstawę zaliczenia odnośnego przemysłu, w orzeczeniach zaś tyczących się przedsiębiorstw, których klasa niebezpieczności i stopa procentowa niebezpieczności oznaczona została w sposób przepisany w §. 7 dla przedsiębiorstw mięszanych, przedstawić należy tok odnośnego rachunku.

Nadto, o ile przyjęto większe niebezpieczeństwo, a w skutek tego wybrano procent niebezpieczności w środku stojący, podać należy w tych orzeczeniach powody, które na taka decyzya wpłyneży.

Przed rozstrzygnięciem w ostatniej instancyi rekursów w sprawach zaliczenia do klas niebezpieezności i procentów niebezpieczności wyslucha Ministerstwo spraw wewnętrznych biegłych z koła przedsiębiorców i robotników.

§. 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia 1. stycznia 1900.

Thun r. w.

1. Wzór podziału klas niebezpieczności i zaliczenie stóp procentowych niebezpieczności do klas niebezpieczności.

Mianowicie obejmuje:

Podklasa		A s	stopy	procentowe	niebezpi e czno	ści 1	aż	do	3	włącznie,	średni	procent	niebezpieczności	2,
n		В	77	ħ	27	3	#	ח	5	n	27	n	n	4,
Klasa niebezpieczności I " " "			4	29	21	8	27	n	17	77	6,			
n	n	II	77	25	77	7	19	n	11	n	25	77	79	9,
n	79	III	77	77	77	10	77	29	14	"	29	n -	35	12,
77	n	IV	37	n	77	13	27	77	19	"	11	77	n	16,
1 "	75	V	77	"	77	16	29	27	24	77	77	η	n	20,
7	77	VI	77	=	77	20	77	n	30	n	29	27	77	25,
n	n	VII	77	77	79	25	77	77	37	>>	17	"	77	31,
n	77	VIII	25	79	77	31	77	79	47	77	77	25	37	39,
n	π	IX	11	"	Я	39	35	77	57	77	π	39	79	48,
n	79	Х	37	7	n	48	35	79	70	n	33	+	77	59,
27	π	XI	29	יי	79	59	19	17	87	79	π	"	77	73,
π	75	XII	77	"	n	73	য	77	100	77	\$	77	75	87.

2. Podział przedsiębiorstw, obowiązkowi ubezpieczania na wypadek przygody podlegających, na klasy niebezpieczności w porządku systematycznym.

	milety Charly mile	
	Grupa I.	Klasa niebezpieczności
	Przedsiębiorstwa rolnicze i młyny.	
a) I	Przedsiebiorstwa rolnicze używające motorów.	
1	Przedsiębiorstwa używające pługów parowych	
2	z motorami parowymi	
3	z innymi motorami Oznaki mniejszej niebezpieczności: Dostateczne bezpieczeństwo przyrządu zasilająceg lub samodzielny przyrząd zasilający.	
4	Przedsiębiorstwa używające przyrządów do parzenia paszy	. VI
5	Przedsiębiorstwa używające sieczkarni	
6	Przedsiębiorstwa rolnicze używające kosiarek	. X1
7	Przedsiębiorstwa używające siewników	. IV
b) I	dłyny.	
	Czyszczenie zboża	. VI
	Młyny (fabryki kaszy, krup).	
9	a) młyny kunsztowe	. VII
	w zakładach wiedeńskich i salzburskich	
1.0	w zakładach berneńskich i gradeckich	
10	b) przedsiębiorstwa nie urządzone jako młyny kunsztowe	
	w zakładach berneńskich i gradeckich	
11	Zakłady łuszczenia ryżu	
12	Wiatraki	. VIII
13	Młyny pływające	. IX
	Clares a II	
	Grupa II.	
	Koleje żelazne i składy towarów.	
	ioleje żelazne.	
14	Koleje żelazne parowe, wszystkie przedsiębiorstwa onychże łącznie z przedsiębior	-
	stwami pomocniczemi	ę
	Koleje drogowe:	
15	parowe	
16	elektryczne	. VI
17	posługujące się siłą zwierzęcą	. VII
18	Koleje nie posługujące się ani siłą żywiolową ani zwierzęcą	
19	Koleje linowe	· X

40	Koksownie	V
	Huty żelazne i stalowe:	
41	a) pudlownie i fryszownie	HIV
	w zakładach wiedeńskich i salzburskich	VII
V	w zakładzie berneńskim	1X
42	b) Szmelcownie tyglowe	VI
43		IIIV
	w zakładach wiedeńskich i salzburskich	VII
	w zakładzie berneńskim	IX
44	Kopalnie nafty	VIII
		XII

	n	iebezpieczności
46	Młotownie i wytłaczarnie większych rozmiarów	_
	w zakładach wiedeńskim i salzburskim	VII
	w zakładzie berneńskim	IX
4.7	Wielkie piece	. X
	w zakładzie praskim	. VIII
	Walcownie:	
48	,	
49	o) " alog white Established	
	w zakładach wiedeńskich i salzburskich	
50	w zakładzie berneńskim	
51		
O I	w zakładach wiedeńskich salzburskich	
	w zakładzie berneńskim	
52	Huty miedziane i mosiężne	
	Huty i walcownie cynku	
	Grupa IV.	
	Kamienie i ziemie.	
a) 1	Lomy kamieni.	
1		ΙX
	Łomy marglu cementowego	IA
00	nie brukowe i wyroby kamieniarskie	VIII
56	Łomy łupku	XII
	Żwirownie, z wyłączeniem tłuczenia żwiru	XII
	Tłuczenie żwiru:	
58	a) w przedsiębiorstwie używającem machin	VIII
59	b) w przedsiębiorstwie ręcznem	X
	Inne żwirownie	XII
61	Wydobywanie i obrabianie głazów narzutowych	X.
	W przedsiębiorstwach grupy IV a uważa się: Za oznaki mniejszej nichezpieczności: Pomyślue stosunki lomu, gdy niebczpieczeń-	
	stwo zasypania ograniczone jest do najmniejszych rozmiarów; w lomach pod ziemią: Cał-	
	kiem odpowiednie umiejętne kierownictwo z zaprowadzeniem wszelkich potrzebnych urzą-	
	dzeń ochrończych i jeżeli materyały wybuchowe nie są używane. Oznaki wiekszej niebezpieczności: Kruchy kamień, zesuwający się łatwo, niepomyślne	
	stosunki lomu (zwieszające się ściany skal); używanie materyałów rozsadzających, o ile	
	przedsiębiorstwo nie jest prowadzone calkiem odpowiednio i umiejętnie.	
b) 1	Kopalnie.	
62	Kopalnie piasku i żwiru	XII
	Inne kopalnie	IX
	Oznaki mniejszej niebezpieczności: Ściany kopalni nie wydrążone od spodu i nie ze-	
	suwające się łatwo; odbudowa piętrowa.	
	Oznaki większej niebezpieczności: Niepomyślne stosunki odbudowy; ściany kopalni zesuwające się łatwo lub wydrążone od spodu.	
64	Kopalnie lorfu	HI
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie machin.	
c) 0	brabianie kamieni.	
	Rzeźbiernie (zdobienie ornamentacyjne i figuralne)	II
	Wyrób cementu, z wyłączeniem wyrobu beczek	7.
	Fabryki towarów cementowych	Ш
68	Szlifiernie kamieni szlachetnych	III
69	Młyny gipsowe	V
70	Wyroby nagrobków (kamiennych)	IV

		niebezpieczności
71	Fabryki towarów granitowych i marmurowych	. III
72	a) o piecach kolistych	. VI
73	b) inne wapielnie	
74	Wyrób kamieni młyńskich i szlifierskich	
75	M V 1	. V
	Obrabianie łupku (z wyjątkiem oprawy drzewnej):	717
76	Przedsiębiorstwa używające motorów	
77	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	
	Zakłady kamieniarskie (do robót w warsztatach i na budowach)	
10	Szimerme i tokarme kamiemarskie	. 111
	Wyroby z ziem.	717
	Wyrób towarów szamotowych	
	Płóczkarnie kaoliny (porcelanówki), gliny i ziemi farbierskiej	
	Wyrób kredy	
	Wypalanie magnezytu	
85	Wyrób towarów majolikowych	
	Fabryki porcelany	
	Wyrób szmirglu	
	Fabryki towarów syderolitowych i z terrakoty	
	Fabryki fajansowe	
	Fabryki pieców glinianych	
	Wyrób towarów glinianych w ogólności:	
91	a) przedsiębiorstwa używające machin	. III
92	b) przedsiębiorstwa nie używające machin	
93	Wyroby torfowe (Torfstreu, Torfmull)	
	wanie materyału surowego.	F1-
	Cegielnie (piece do cegieł, łącznie z uzyskiwaniem gliny):	
94	a) Gegielnie machinowe	
95	b) Ręczny wyrób cegieł	
	w zakładach praskich i berneńskich	. VI
0) 6		
,	Szkło.	
	Fabryki szkła (z wylączeniem szkła stołowego)	
97	Malowanie na szkle, wykwaszanie i wyciskanie	
	Oznaka większej niehezpieczności przy wykwaszaniu szkła: Używanie dmuchaw parowych.	ек
0.8	Paciorki szklane i guziki szklane, wyrób i obrabianie	. В
	Rafinerye szkła	, B
	Szlifiernie szkła	, [
	Fabryki szkła zwierciadlanego i zwierciadeł	III
	Fabryki szkła stołowego	
	v	
	Grupa V.	
	Wyroby z metali.	
a) V	Vyroby z metali szlachetnych.	
	Fabryki towarów złotych:	
103	Przedsiębiorstwa używające motorów	
104	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. В

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki towarów srebrnych.	•
105	Przedsiębiorstwa używające motorów	
106	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	
107	Wyzyskiwanie odpadków złota i srebra (i zakłady do wydzielania kruszcu)	*
	Wyrób towarów leońskich	. 11
	Zelazo i stal.	
	Wyrób plecionek drucianych	
	Fabryki sznurów i lin drucianych	
111	Fabryki sztyftów drucianych	
110	Drutarnie	
11-	Fabryki towarów z blachy żelaznej:	
113	Przedsiębiorstwa używające motorów	. Vl
114	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	
115	Tokarnie żelaza	
	Odlewnie želaza i stali:	
116	Przedsiębiorstwa używające motorów	. VII
117	Przedsiebiorstwa nie używające motorów	
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyłączny wyrób pomniejszych przedmiotów.	
118	Fabryki towarów żelaznych i stalowych (przedsiębiorstwa wyrobu towarów żelaznych	
	i stalowych pod innymi tytułami nie wymienionych, w których przeważają robo	
	ślusarskie, tokarskie itp. bez odlewania i bez używania żórawi i dźwigni)	
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wykonywanie robot przeważnie na imadlac • imadelkach itp. w przedsiębiorstwach ręcznych.	11,
119	Wyrób towarów galanteryjnych i kramarskich żelaznych i stalowych	. IV
110	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Jak w fabrykach towarów żelaznych i stalowych	
120	Szlifiernie żelaza i stali (polerowanie) . ,	
121	Szlifiernie żelaza i stali używające większych kamieni, szybko biegających	
122	Fabryki naczyń emaliowanych (wyrób i emaliowanie)	
123	Zakłady emaliowania (emaliowanie naczyń lanych i blaszanych)	
	Fabryki pilników	
	Wyrób pilników	•
120	w zakładzie praskim	
	•	
127	Fabryki kas i sprzętów żelaznych: Przedsiębiorstwa używające motorów	v
128	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	•
-	Kuźnie łańcuchów	
	Kużnie nożownicze:	
130	Przedsiębiorstwa używające motorów	. IV
131	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	
132	Fabryki igieł	
	Fabryki gwoździ i gwoździownie:	
133	Przedsiębiorstwa używające motorów	. IV
134	Przedsiębiorstwa nie używające motorów lub używające ich tylko do poruszan	
	miechów	. II
	Ślusarnie (wyrób towarów ślusarskich):	
135	Przedsiębiorstwa używające motorów	
100	w zakładzie wiedeńskim	. VI
136	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	h.
137	Wyrób śrub i nitów	
	Kosarnie	***
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyrób towarów surowych.	

000	Side of the second of the seco	2 20001
		Klasa iebezpieczności
139	Wyrób sierpów	
140	Fabryki osi wozowych	V
	Kuźnie płatnerskie	III
c) 1	Metale nieszlachetne i stopy.	
142	Wyrób towarów ołowianych i cynkowych	IV
	Fabryki towarów bronzowych	I
	Wyrób towarów z chińskiego srebra (nowego srebra, alfenidu itd.)	III IV
	Zakłady mosiężnicze	II
	Kotlarnie	ĪV
148	Wyrób blachy metalowej	IV
149	Wyrób drutu metalowego	
	Tokarnie do metalu	II III
101	Zakłady do wyciskania, wybijania i wytłaczania metalu (nakrywek do flaszek, medali,	
	zdobin, form blaszanych, okuć do fajek itd.):	
152	Przedsiębiorstwa używające motorów	
153	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
	Odlewanie metalu:	
154		
155	Oznaka większej niebezpieczności: Wyrób większych odlewów.	11
	Fabryki guzików metalowych:	
156	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
157	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
158	Fabryki towarów metalowych kramarskich i galanteryjnych	II
	Szlifiernie metalu (polerownie):	***
$\frac{159}{160}$	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
	Fabryki towarów metalowych w ogólności	III
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Przeważnie wyrób pomniejszych przedmiotów.	
162	Wyrób rurek na naboje (bez napełnienia)	IV
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie machin poddających materyały automatycznie.	
169	·	Ī
100	Odlewnie czcionek	L
	Konwisarnie:	
164	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
165	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
	Grupa VI.	
	Machiny, narzędzia, instrumenta, przyrządy.	
	macinity, naizeuzia, meti umenta, przyrządy.	
	lachiny, narzędzia, przyrządy.	
	Przybory do pomp, kotłów itd	VI
167	Wyrób miechów	III
160	Wyrób i zaprowadzenie gazociągów, wodociągów i urządzeń do ogrzewania:	VI
168 169	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
	Kuźnie do wyrobu kotłów	XI
	Oznaka mniejszej niebczpieczności: Nitowanie maszynowe.	

		niebezpiecznoś
171	Fabryki grępli	_
172	Wyrób przyrządów do chłodzenia	. III
173	Fabryki machin rolniczych	. V
	w zakładach wiedeńskich i praskich	. VI
174	Fabryki lokomotyw	. IX
175	Fabryki machin w ogólności (bez kotlarni)	
	w zakładach salzburskim, gradeckim i tryestyńskim	. VII
	Slusarnie machinowe i warsztaty do naprawiania:	
176	Przedsiębiorstwa używające motorów	. VI
177	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. IV
	Budowa mlynów i reparacya:	
178	jeśli są używane machiny do obrabiania drzewa	
179	jeśli roboty wykonywane są ręcznie	. V
180	Fabryki machin do szycia i części składowych takich machin	
	Oznaka większej niebezpieczności: Istnienie odlewni lub używanie machin do obrabiania drzewa.	1-
101	Wyrób przyrządów do wody sodowej i syfonów	. III
	Wyrób sikawek i przyborów do gaszenia ognia	
	Fabryki warsztatów tkackich i przyborów do tychże	
	Fabryki narzędzi	
r		. ,,,
	Srodki transportowe.	
185	Fabryki kół do jeżdżenia (welocypedów)	. 1V
186	Zakłady budowy statków	. VII
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy rozmia	it
	właściwych prac w warsztatach okrętowych; kierowanie robotami i nadzór nad nien z troskliwością i oględnością właściwą przedsiębiorstwom wojskowym tego rodzaju.	11
100		
187	Zakłady budowy statków (budowa łodzi), przedsiębiorstwa wyrobu łodzi i statków	
	drewnianych nie używające motorów	. V(
188	Przedsiębiorstwa używające motorów	. IV
189	Przedsiębiorstwa używające motorów	_
109	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie niezwykle wielkiej ilości machin d	. 111
	obrabiania drzewa (pił kołowych i taśmowych, strugarek).	.0
190	Fabryki wagonów	. VII
	w zakładach wiedeńskich i gradeckich	
	w zakładzie praskim	
e) T	Broń palna.	
0) 1		
1.0.1	Wyrob strzelb i fabryki karabinów:	TAT
191	Przedsiębiorstwa używające motorów	. IV
100	Przedsiębiorstwa nie używające motorów:	II
192 193	a) bez napełniania nabojów	. II
	b) z napełnianiem nabojów	, IV
1 :1/4	kacyi niebezpieczności przepisanej w grupie $V b$ dla ślusarni (wyrób towarów ślu	l ~~-~~
	sarskich).	[~~*~~
105	Wyrób dział	. IX
	Zakłady probiercze dla broni palnej ręcznej	. X
100	Oznaka mniejszej niebezpieczności dla przedsiębiorstw grupy VI c: Kierowanie robo	)-
	tami i nadzór nad niemi z troskliwością i oględnością właściwą przedsiębiorstwom wojsko	)-
	wym tego rodzaju.	
d) 1	Karzędzia fizyczne i chirurgiczne, przyrządy do mierzenia czasu i d oświetlania.	ło
	Wyrób narzędzi i przyrządów (chemicznych, farmaceutycznych, chirurgicznych, ma	ı-
	tematycznych, optycznych, fizycznych):	
197	Przedsiębiorstwa używające motorów	. 11
198	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	

		Klasa
	Wyrób wag rozmaitej konstrukcyi:	niebezpieczności
199	Przedsiębiorstwa używające motorów	. IV
200	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. II
200	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Brak machin do obrabiania drzewa.	
	Machiny i przyrządy do oświetlania elektrycznego i transmisyi siły, ich wyrób i zapr	0-
	wadzanie:	
201	Przedsiębiorstwa używające motorów	
202	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. IV
	Telegrafy elektryczne, telefony i piorunochrony, ich wyrób i zaprowadzenie:	
203	Przedsiębiorstwa używające motorów	
204	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	
205	Fahryki Iamp i latarni	. III
	Oznaka większej niebezpieczności: Istnienie odlewni.	
000	Mechanicy:	15.
206	Przedsiębiorstwa używające motorów	lV
207	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. I
000	Fabryki zegarów (bez wyrabiania puzder zegarowych):	***
208	Przedsiębiorstwa używające motorów	- III
209		. В
0.10	Fabryki wodomierzy:	
210	Przedsiębiorstwa używające motorów	
211	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	1
e) 1	Instrumenta muzyczne.	
-, -		
212	Fabryki fortepianów i harmonium: Przedsiębi orstwa używające motorów	. IV
212	Oznaki większej, względnie mniejszej niebezpieczności: Mniejszy lub większy rozmia	. 11
	w jakim się używa machin do obrabiania drzewa.	
213	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Wyrób narzędzi muzycznych w ogólności:	
214	Przedsiębiorstwa używające motorów	. Il
215	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	
216	Budowa organów	. Il
e) Te	Przedsiębiorstwa używające motorów do transportu i do innych celóv	r.
1) 1	Najem motorów.	T •
017	*	377
	Windy poruszane motorami	
010	Żórawie parowe	. VIII
990	Przedsiębiorstwa parowe do rozmaitych celów	
	Przedsiębiorstwa elektryczne do rozmaitych celów	
	Koleje podjazdowe, górnicze i fabryczne poruszane para	
	itolojo podjunatovici, gotinono i lanijonilo potanzanio pata,	. , , , , ,
	Grupa VII.	-
	*	
	Przemysł chemiczny.	
a) I	Fabryki do wyrobu płodów chemicznych i przetworów farmaceutycznycl	n.
1		
225	Fabryki do wyrobu płodów chemicznych (łącznie z przedsiębiorstwami pomocniczem w zakładach wiedeńskim i praskim	
291	Zakłady do proszkowania	, V
	Mlyny do siarki	· v
	Folypy and states	. 17.

niebezpieczności b) Materyały barwierskie i farby. 1. Fabryki farb w ogólności: 230 V H 231 IL 234 Wyrób farb do porcelany, emalierskich i do szkła . . . . . 1 Itt II Ι Ш c) Smoła i żywice. Fabryki asfaltu: VII 239 1. 240 IV Oznaka większego niebezpieczeństwa: Nakładanie masy ochraniającej ciepło przez robotników przedsiębiorstwa. Ш IV 243 Fabryka wytworów destylacyi żywicy 244 Fabryki wytworów smołowych (kwasu karbolowego, naftaliny, karbolineum, tektury VII d) Materyały wybuchające i towary ogniowe. 1.1 246 Wytwory strzelające (podpały rozsadzające, kapsle rozsadzające, kapsle, podpały do IXXII 1. 249 Proszek nitrocelulozowy, wyrób i manipulacya (także wyrób nabojów) . . . . . . VIIX251 Proszek nitroglicerynowy, wyrób i manipulacya (także wyrób nabojów) . . . . . . VII 252 Proch strzelniczy, wyrób i manipulacya (także wyrób nabojów) . . . . VIII 253 Środki rozsadzające, wyrób i manipulacya (z wyłączeniem prochu strzelniczego) . . . $\mathbf{X}\mathbf{I}$ VIVIII VII d: Doskonałe urządzenie w taki sposób, żeby nie należało lękać się przygód nawalnych; kierowanie robotami z troskliwością i oględnością właściwą przedsiębiorstwom wojskowym tego rodzaju. Π e) Odpadki i nawóz sztuczny. 1, 258 Zakłady do ekstrakcyi tłuszczu z kości (jako przedsiębiorstwa samodzielne) . . . . 17 Warzenie kleju: 259 VI III 260 Oznaka większej niebezpieczności: Używanie benzyny do ekstraktu tłuszczu. Fabryki spodyum i nawozu sztucznego: 961 IV 262

Klasa niebezpieczności

Grupa VIII.

Materyały do ogrzewania i oświetlania, oleje, ogrzewanie i oświetlanie.

a) 1	Materyały do ogrzewania i oświetlania.	
263	Fabryki cegiełek opałowych (briquettes)	ΙX
	Zakłady topienia tłuszczu i łoju, fabryki margaryny i masła sztucznego:	
264		V
265	Przedsiębiorstwa nie używające motorów lub kotłów parowych	IV
266		IV
267	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
268		1V
269		VI
270	Fabryki mydła: Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
271	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Fabryki stearyny i gliceryny	IV
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie przyrządów do ekstrakcyi kwasu tłuszczowego i gliceryny.	
0.70	Woskobójnie:	17
273	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
274	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	1
b) (	Oleje i tłuszcze.	
275	Wyciskanie oleju lnianego i rzepakowego (tłocznie i stępy)	V
276	Fabryki oleju kopalinnego. oleju na smarowidło, cerezyny, parafiny (z wyłączeniem	
	fabrykacyi świec)	V
0.5.5	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie przyrzadów do ekstrakcyi i destylacyi.	777
	Fabryki oleju	VI V
218	Rafinerye oleju	¥
279	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
280	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	1
	Fabryki smarowideł (bez destylacyi materyałów surowych):	
281	Przedsiębiorstwa używające motorów	111
282	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
2.1.0	Wyrób tłuszczu folarskiego:	111
283	Przedsiębiorstwa używające motorów	111
284	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	11
c) (	Ogrzewanie i oświetlanie.	
285	Przedsiębiorstwo kuchni parowych	III
	Przedsiębiorstwo zakładów oświetlania elektrycznego (lącznie z należącą do tego insta-	***
	lacyą przewodów elektrycznych)	VI
287	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie prądów nader natężonych. Przedsiębiorstwo ogrzewania wodą gorącą i parą	III
	Grupa IX.	
	Przemysł tkacki.	
a) J	fedwab.	
	Wyrób jedwabiu do szycia	В
	Fabryki wstążek jedwabnych:	D
289	Przedsiębiorstwa używające motorów	В
290	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	Α

1

VI

 Π

		Klasa
e) :	Blicharnie, farbiernie, drukarnie, apretura.	niebezpiecznoś
, ,	Zakłady opretury:	
330		II
	w zakladzie praskim	- III
331	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Blicharnie:	
	Przedsiębiorstwa używające motorów:	***
332		
333 334		. V
304·	Farbiernie:	. 11
335		. III
336		. [
	Drukarnie (także łącznie z apreturą i farbierniami, z wylączeniem blicharni):	
337		. I
338	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. В
339	0 1	
340		
341	Folusze	II
f) T	Towary dziane, koronkowe, haczkowane, haftowane i pończochowe.	
	Wyrób kwiatów i liści sztuczuych	1
542	Fabryki towarów pasamonniczych:	. A
343		
344		
014	Fabryki koronek i bobinetów:	
345		. I
346	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	
	Hafciarnie:	
347	Przedsiębiorstwa używające motorów	В
348	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. A
	Zakłady towarów pończochowych (bez przędzalni):	
349	Przedsiębiorstwa używające motorów	
350	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. A
351	Fabryki towarów trykotowych (bez przędzalni)	. В
25.3	Fabryki towarów dzianych:	n
352		. В
353	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. A
354	Przedsiębiorstwa używające metorów	. В
355	Przed siębiorstwa nie używające motorów	
	Grupa X.	
	Papier, skóra, guma.	
a) I	Fabrykacya papieru i masy papierowej.	
	Fabryki cellulozy	. VI
- , ,	w zakładach praskich, berneńskich i gradeckich	. VII
357	Fabryki drzewnika (szlifiernie drzewa) i fabryki masy drzewnej	
	w zakładzie gradeckim	
358	Fabryki papieru i masy papierowej	. VJ
	w zakładzie gradeckim	· VIII
	Oznaka większej niebezpieczności w poprzedzających trzech tytułach: Używanie m chin do tarcia drzewa.	a-
	time to table the cova.	

2. Inne roboty (tapicerskie, rzeźbiarskie, pozłotnicze itp.) . . . .

 Π

		Klasa niebezpieczności
420	Stolarnie wyrabiające modele	
	Fabryki ram i listew zlotych	
	Oznaki większej, względnie mniejszej niebezpieczności: Mniejszy lub większy rozm obrabiania drzewa machinami.	
422	Fabryki storów i żaluzyi	
423	Wyrób gątów, przedsiębiorstwa używające motorów	
424	Fabryki kopyt do obuwia	· VIII '
	Stolarnie (także sprzętowe):	137
425	Przedsiębiorstwa używające motorów	
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy rozm obrabiania drzewa machinami, szczególniej używania pił kołowych.	
426	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. III
427	Stolarnie wyrabiające puzdra zegarowe	. V
428	Zakłady kołodziejskie używające motorów	
	Wyrób drutu drewnianego na zapałki:	-
429	Przedsiębiorstwa używające motorów	
430	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	
	Oznaka mniejszej niebezpieczności we wszystkich przedsiębiorstwach grupy XI Zaopatrzenie machin w urządzenia ochronne calkiem odpowiednie.	a:
b) 1	Wyrób towarów koszykarskich i szczotek.	
	Szczotkarnie (z wyłącz. wyrobu deszczulek do szczotek)	. I
	Zakłady plecionek wierzbowych i koszykowych	
405	Additional proof of the Australia of the	
- 1	Vyroby z rogu i morskiej pianki itd.	
433	Fabryki towarów asbestowych	. IV
434	Fabryki wachlarzy	. I
	Rzeźbiarnie rogu i kości słoniowej:	
435	Przedsiębiorstwa używające motorów	. III
436	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	. В
495	Fabryki guzików rogowych, kokosowych i z perłowej macicy:	. ІІ
437 438	Przedsiębiorstwa używające motorów	
4.50	Wyroby z morskiej pianki i z bursztynu.	. Б
439	Przedsiębiorstwa używające motorów	. I
440	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	
	~	
	Grupa XII.	
	Przedmioty śniedne i napoje.	*
a) P	Przedmioty świedne roślinne i zwierzęce.	
	Piekarnie i wyrób biszkoptów	
442	Fabryki czokolady i kandytów	. II
	Fabryki konserw (z wyłączeniem wyrobu puszek):	
443	a) konserwy roślinne	. III
444	b) konserwy mięsne	. III
445	Fabryki dekstryny, cukru gronowego i syrupu	. VI . VIII
416	Wędliniarnie i fabryki kiełbas używające motorów ,	. 1111
447	Przedsiębiorstwa używające motorów	. VI
448	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	-
	Mivny do korzeni	. VII

809

III VIII

VIII

I) 1	Itrzymanie w całości budynków.	
548	Straże pożarne zawodowe	
	Czyściciele kanałów i ścieków	
550	Kominiarze	
551	Przedsiębiorstwa czyszczenia okien, dachów, bram wjezdnych, ścian czelnych itd	
5.9	Przedsiębiorstwa czyszczenia ulic (z wyłaczeniem wozów)	

Grupa XV.

Przemysł poligraficzny. Teatry.

a) I	Przemysł poligraficzny.	
	Drukarnie i litografie; drukarstwo różnobarwne i kunsztowne:	
553	Przedsiębiorstwa używające motorów	1
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie machin do składania czcionek.	
554	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	F
EEE	Wynéh obrogkány ámietlogiskomych i ámietlogisk	T

ъ л	To a des																		
556	Fabryki kart do g	rania		•	٠			٠	٠	٠	٠	٠	•	٠		•	•	•	В
555	Wyrób obrazków	światło	cisko	wy	ch	1 Ś	wietl	nye.	ch				٠						В

D)	reatr.												
557	Przedsiębiorstwa teatralne			,									П

